

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Genel Başkanlığı

Tarih: 07.03.2012

270

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Nüfus Hizmetleri Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 07.03.2012

Av. Mahmut TANAL
CHP İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği			
Esas Komisyon	İçişleri			
Tarih:		14 Mart 2012		E. No: 2/422
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
E.E.	6	mt	6/5	Nm
TBMM BAŞKAN:	- 42			

GENEL GEREKÇE

Eşitlik kavramının evrensel olarak kabul edilmiş bir hali olmamasına karşın bu kavram ulusal ve uluslar arası belgelerde ve mevzuatlarda bahsedilmektedir. Eşitlik kavramına ünlü düşünürlerden de atıfta bulunanlar mevcuttur. Yunanlı filozof Aristo'nun orantılı eşitlik olarak adlandırdığı ve Plato'ya atıflarda bulunduğu eşitlik tanımı şu şekildedir. "Benzer olan şeylere benzer biçimde muamele edilmeli, farklı olan şeylere de farklılıklarıyla orantılı muamele edilmelidir." Eşitlik ilkesi ulusal ve uluslar arası mevzuatlarda çokça yer almakta ve uluslar arası kuruluşlar kadın-erkek eşitliğini sağlama hususunda kapsamlı çalışmalar yapmaktadır.

Dünyada kadın-erkek eşitliği konusundaki düzenlemeler, uygulamalar ve politikaların yasal dayanakları, küresel düzeyde Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği çatıları altında yapılmaktadır. Birleşmiş Milletler, üye devletlerin katılımıyla, bağlayıcı uluslar arası antlaşmalar ve yol gösterici uygulama stratejileri oluşturarak kadın-erkek eşitliği politikalarının geliştirilmesinde önemli roller üstlenmektedir.

Aynı şekilde 16 Kasım 1988 tarihli Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Deklarasyonu, cinsler arası eşitliği insan haklarının bir parçası cinsiyet ayrımcılığını temel hürriyetlerin önünde bir engel, cinsiyet ayrımcılığının ortadan kaldırılmasını sosyal adaletin zorunluluğu ve demokrasinin mutlak şartı olarak tanımlanmıştır. Bununla birlikte kadın-erkek eşitliği konusu ekonomik ve sosyal alan kapsamından insan haklarına kapsamına alınmıştır.

Kadın-erkek eşitliği konusunda uluslar arası mevzuatları sıralayacak olursak;

- 1- CEDAW
- 2- Parlamentolar arası Birliğin Eylem Planı (1995)
- 3- Pekin Eylem Platformu ve Planı (1995)
- 4- BM Kadının Statüsü Komisyonu'nun Yönetim ve Karar Vermede Kadının Yerine ilişkin Benimsenen Sonuçlar (1999)
- 5- Avrupa Konseyi, Kadın-Erkek Eşitliği Deklarasyonu, İstanbul (1997)
- 6- AB ve Konsey Tavsiye Kararı: "Karar Verme Sürecinde Kadın ve Erkeğin Dengeli Katılımı
- 7- Avrupa Birliği Üye Devletlerin Konferansı, (1999)

Avrupa Birliği göz önüne alındığında kadın-erkek eşitliği konusu 1975'den bu yana "eşit ise eşit ücret" düzenlemeleriyle başlamış ve işe alınma, profesyonel eğitim ve terfi, çalışma şartları, sosyal güvenlik gibi çalışma hayatındaki eşitlik konularına yoğunlaşmış, 1984 yılında Kadın Hakları ve Fırsat Eşitliği Komitesi'nin kurulmasıyla da, Avrupa Birliği içerisinde cinsiyet eşitliği konuları daha ayrıntılı görüşülmüştür.

Türk mevzuatında da uluslar arası yasal dayanaklar göz önüne alınarak sosyal hayata yansıtacak somut değişiklikler yapılması gerekmektedir. Kadın-erkek eşitliğini belirtici her türlü siyasal ve sosyal değişiklikler topluma yansıtılmalıdır. Doğuştan devlet eliyle kadın ve erkeğe farklı uygulamalar yapılması eşitlik ilkelerinin ruhuna aykırıdır. Bu gerekçelerle 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununda değişiklik yapılması öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 41'nci maddesinin 1'inci fıkrasına birinci cümleden sonra gelmek üzere Bakanlık, nüfus cüzdanının kapsamını, şeklini ve ebadını belirlerken cinsiyet farkını gözetmeyecek düzenlemeler yapar cümlesi eklenerek nüfus cüzdanlarında uygulanan farklı renk uygulamasının kaldırılarak kadın-erkek eşitliği ilkeleri temelinde düzenlemeler yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

NÜFUS HİZMETLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİF

MADDE 1- 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 41'nci maddesinin 1'inci fıkrasına birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bakanlık, nüfus cüzdanının kapsamını, şeklini ve ebadını belirlerken cinsiyet farkını gözetmeyecek düzenlemeler yapar.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.